

PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 163/23

U Luxembourg 26. listopada 2023.

Mišljenje nezavisne odvjetnice u predmetu C-670/22 | Staatsanwaltschaft Berlin (EncroChat)

Nezavisna odvjetnica T. Čapeta: Državni odvjetnik može izdati Europski istražni nalog (EIN) radi prijenosa dokaza koji su već prikupljeni u drugoj državi članici

To je slučaj ako je nacionalnim pravom tog državnog odvjetnika dopušteno da takav prijenos naloži u sličnom domaćem slučaju. U takvom slučaju tijelo izdavatelj EIN-a ne može ocjenjivati zakonitost prikupljanja tih dokaza u državi članici izvršiteljici.

EncroChat je bila šifrirana telekomunikacijska mreža koja je svojim korisnicima nudila gotovo potpunu anonimnost: uređaj nije imao kameru, mikrofoni, GPS ni USB priključak; poruke su se mogle same izbrisati i korisnici su mogli, nakon unošenja posebnog PIN-a ili nakon uzastopnih unosa pogrešne lozinke, odmah izbrisati sve podatke s uređaja. Zajednička francusko-nizozemska operacija razvila je trojanski softver koji je simuliranim ažuriranjem instaliran na terminalne uređaje. To je presretanje obuhvatilo korisnike EncroChata u 122 zemlje, među kojima oko 4600 korisnika u Njemačkoj. Njemačko državno odvjetništvo izdalo je nekoliko EIN-ova kojima je zatražilo upotrebu presretenih podataka u svrhu kaznenog progona, u vezi sa sumnjom da neidentificirane osobe, osumnjičene da su dio zločinačkog udruženja, nezakonito trguju opojnim sredstvima. Francuski kazneni sud odobrio je EIN-ove i prosljedio tražene podatke. Nakon toga je njemačko državno odvjetništvo provelo istrage u pogledu pojedinačnih korisnika EncroChata. Okrivljenik je u ovom slučaju optužen na temelju dokaza primljenih iz Francuske.

Postupci u kojima se osporavaju kaznene osude koje se temelje na presretenim podacima iz EncroChata dižu prašinu po najvišim sudovima u Europi, a Sud Europske unije nije nikakva iznimka u tom pogledu. Njemački zemaljski sud, pred kojim je u tijeku kazneni postupak koji proizlazi iz toga, pitao je Sud jesu li EIN-ovi o kojima je riječ izdani protivno Direktivi o EIN-u¹.

U svojem današnjem mišljenju nezavisna odvjetnica Tamara Čapeta podsjeća na to da se EIN može izdati samo ako bi istražna mjera koju sadržava mogla biti određena pod istim uvjetima u sličnom domaćem slučaju. U ovom predmetu sličan domaći slučaj je onaj u kojem se dokazi u Njemačkoj prenose iz jednog kaznenog postupka u drugi. Budući da je prema Direktivi o EIN-u dopušteno da državni odvjetnik koji je nadležan u određenom predmetu izda EIN te da se čini da njemačko pravo ne zahtijeva da sud odobri sličan nacionalni prijenos, nezavisna odvjetnica smatra da je **njemački državni odvjetnik bio ovlašten izdati EIN-ove o kojima je riječ. Drugim riječima, pravo Unije ne zahtijeva da takve EIN-ove mora izdati sud.**

Nezavisna odvjetnica također navodi da bi njemačka tijela, s obzirom na to da su presretanje telekomunikacija odobrili francuski sudovi, **toj fazi postupka trebala dati istu važnost kao i onoj na nacionalnoj razini.** To je slučaj čak i kad bi njemački sud u konkretnom slučaju odlučio drukčije.

Naposljetku, dopuštenost dokaza koji su eventualno prikupljeni protivno pravu Unije nije uređena pravom Unije, nego nacionalnim pravom, pod uvjetom da se poštuju temeljna prava zajamčena pravnim poretkom Unije.

NAPOMENA: Mišljenje nezavisnog odvjetnika ne obvezuje Sud. Zadaća je nezavisnih odvjetnika Sudu predložiti, potpuno neovisno, pravno rješenje u predmetu za koji su zaduženi. Suci Suda sada počinju vijećati u ovom predmetu. Presuda će se donijeti naknadno.

NAPOMENA: Prethodni postupak omogućuje sudovima država članica da u okviru postupka koji se pred njima vodi upute Sudu pitanja o tumačenju prava Unije ili o valjanosti nekog akta Unije. Sud ne rješava spor pred nacionalnim sudom. Na nacionalnom je sudu da predmet riješi u skladu s odlukom Suda. Ta odluka jednako obvezuje i druge nacionalne sudove pred kojima bi se moglo postaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst](#) mišljenja objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎(+352) 4303 4293

Snimke s čitanja mišljenja dostupne su na „[Europe by Satellite](#)” ☎(+32) 2 2964106

Ostanite povezani!

¹ [Direktiva 2014/41/EU](#) Europskog parlamenta i Vijeća od 3. travnja 2014. o Europskom istražnom nalogu u kaznenim stvarima